

Faculty of Medicine
and Dentistry
Palacky University Olomouc

Přínosy a úskalí víry v Krista v lékařské výuce, výzkumu a praxi

---

Norbert Cibiček

(norbert.cibicek@upol.cz)

Ústav lékařské chemie a biochemie

Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

a

Klinika tělovýchovného lékařství a kardiovaskulární rehabilitace

Fakultní nemocnice Olomouc

KŘEŠŤANSKÁ LÉKAŘSKÁ KONFERENCE

**FAKULTNÍ NEMOCNICE
OLOMOUC**

Úvod – etiologie nemoci M a Z

- nástup industrializace a **pozitivismu (scientismu)**
  - Darwin jako mesiáš a makroevoluce jako evangelium ateistů
  - Kristus je zesměšněn a víra v něj je odmítnuta jako nepotřebná, zavádějící, kontraproduktivní, opovrženíhodná
- věda a **výzkum se těší nebývalému rozmachu**
  - nové možnosti pro dříve nevyléčitelně nemocné
  - úspěch jako „důkaz“ pravdivosti vědeckého materialismu
  - nástup konzumního „*homo oeconomicus*“ (Sedláček)
- s blahobytem **stoupá i výskyt civilizačních onem.**
  - západní civilizace celkově stárne a vymírá
  - konflikt mezi exaktní vědou a základními životními otázkami
- postmoderna přináší **odklon od racionality**
  - popření vědeckých metod částí nespokojené populace
  - návrat k šarlatánství a prospěchářství paradoxně stimuluje snahy o eradikaci křesťanské víry, hodnot a služby

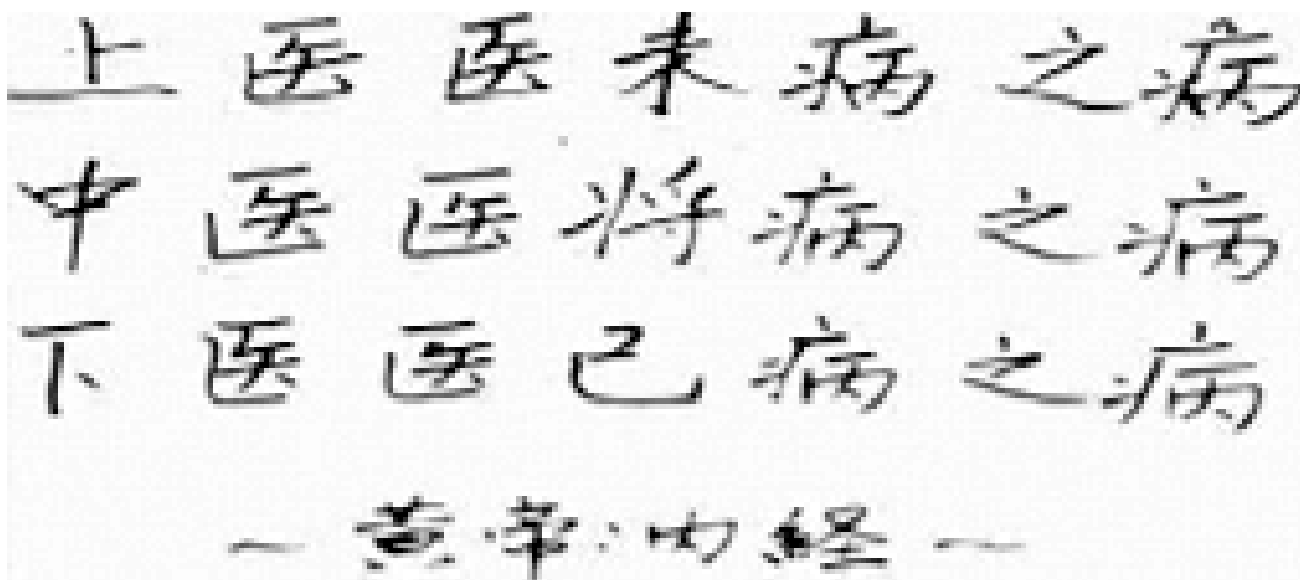

Konflikty zájmů v medicíně

Starý čínský lékařský text

(黃帝內經, Huangdi Neijing, Yellow Emperor's Inner Canon, 475 - 221 př. n.l.)

Vynikající lékař umí nemoci předcházet

Běžný lékař umí nemoc léčit před tím, než se manifestuje

Podprůměrný lékař umí léčit jen plně vyjádřenou nemoc

Patogeneze a terapie M a Z

- Příčinu toho, co jest, je potřeba **hledat v tom, co bylo** a ne v tom, co jest
  - zapomněli jsme, z čeho vyplýval úspěch naší civilizace
    - Dawkins: “Newton was a christian, just like everybody in that time“
  - úspěch jsme si přivlastnili a stali se pyšnými a myopickými
- První známkou nemoci je ↓ **schopnost reprodukce**
  - „overnutrition“ je taky forma malnutrice
  - na uříznuté větvi ovoce neroste...
- Co s tím? **Potřebujeme většího lékaře...**
  - neutíkejme od víry jako takové
  - nepokračujme ve výpočtu, pokud najdeme chybu
  - vraťme se při hledání až ke kořenům vědy (osvobození od bludu a šarlatánství) a pochopme i její limitace (Lennox)
  - poctivá věda, medicína i zdravotnictví může (a má) být v souladu s vírou v Krista (červený **kříž**, zdravotní **sestra...**)

Jistou formu víry potřebuje každý

„Věřím, ale nemohu to dokázat, že veškerý život, všechna intelligence, všechna kreativita a veškerý 'design' kdekoliv ve vesmíru je přímý či nepřímý produkt darwinovského přírodního výběru.“

(zoolog Richard Dawkins, The Daily Telegraph, článek „Science's scourge of believers declares his faith in Darwin“)

Víra v Krista a lékařská výuka

- **Možná úskalí**

- **Konfrontace s ateisty pro nepřijetí naturalismu, pozitivismu (scientismu)**
- **Preference prevence a přírodní léčby**
  - Vlaštovičník na louce funguje, ale nevydělává...
- **Propagace myšlenek týkající se stvoření, zákona, hříchu a odpuštění**
  - Posílení důrazu vztahu pacienta k Bohu před bezpečím čistě materialistických úvah (např. psychiatrie, gynekologie)
- **Nařčení sekulární akademickou obcí z nevědeckosti či šíření bludů**
  - Biblická východiska, ač smysluplná, nelze použít
  - (KLK-u na půdě LF UP?) Jsme pod drobnohledem...

Víra v Krista a lékařská výuka

- **Možné přínosy**

- **Projevy lásky směrem ke studentům**

- **Trpělivost**

- Jakou má Bůh trpělivost se mnou?

- **Obětavost**

- Výuka je služba Bohu a bližním, nebudu ji proto dělat *a priori* ze zjištěných důvodů, ale z vděčnosti za život, který mi byl svěřen do péče a ochrany

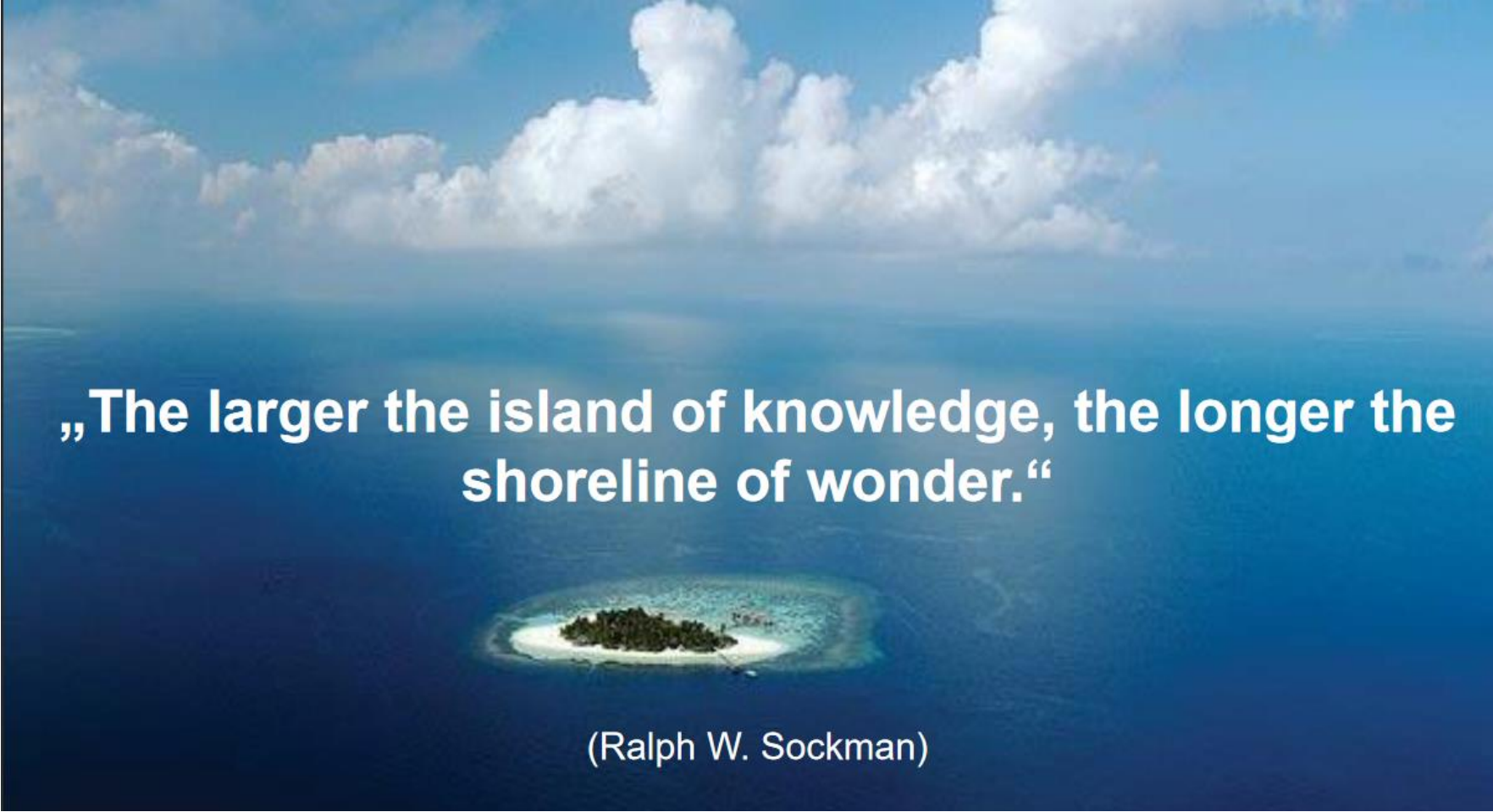
- **Pokora**

- Uvědomění si svých nedokonalostí při pohledu na Krista, Jeho lásku, moudrost i spravedlnost
  - » Při přednáškách i při hodnocení studentů

S vědomostmi roste pokora

„The larger the island of knowledge, the longer the shoreline of wonder.“

(Ralph W. Sockman)

Víra v Krista a lékařský výzkum

- **Možná úskalí**

- **Kontroverzní témata ve výzkumu**

- Lze např. zkoumat účinnost přímluvné modlitby?

- **Nižší počet publikací ve snaze o ↑ kvalitu**

- hledání „nebeských časopisů“ s vysokým IF (vs. tam, kde „mol neničí a zloděj nekrade“)

- **Neochota podílet se na výzkumu, který je v rozporu s Písmem či se svědomím**

- Velmi citlivě vnímané konflikty zájmu, publikační etika, (problém „výzkumu pro výzkum“)

- **Otázky ohledně efektivity služby bližním mohou zpomalovat výzkum**

- K čemu to všechno bude?
- Neexistuje pro mne efektivnější služba bližním než sedět dny i noci osamocen v laboratoři?

Lze zkoumat nezkoumatelné?

J Perinat Neonat Nurs
Vol. 23, No. 1, pp. 71-77
Copyright © 2009 Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins

Scientific Ways to Study Intercessory Prayer as an Intervention in Clinical Research

Linda L. Rath, PhD, RNC, NNP-BC

J Relig Health
DOI 10.1007/s10943-015-0172-9

PSYCHOLOGICAL EXPLORATION

Research on Intercessory Prayer: Theoretical and Methodological Considerations

Paulo Rogério Dalla Colletta de Aguiar¹ · Tiago Pires Tatton-Ramos² ·
Leticia Oliveira Alminhana³

Víra v Krista a lékařský výzkum

• Možné přínosy

- **Kvalitní věda a výzkum posilují víru** (Lennox)
- **Nezávislost prac. nasazení na výdělku**
  - Jde přece o službu lidem (Marie Curie)
- **Není strach ze selhání**
  - Já i můj výzkum jsou v Božích rukou
- **Šíření nadšení pro hledání pravdy**
  - Oslovení jiných vědců, teambuilding a leadership
- **Modlitba a odevzdanost Ježíši pomáhá obstát před svody označované jako střet zájmu či „scientific misconduct“**
  - Fabrikace dat, neetické jednání s firmami apod.

Jsem vědec, proto věřím...

Poněvadž jsem hodně studoval, věřím jako bretoňský sedlák. Kdybych byl studoval ještě více, věřil bych jako bretoňská selka.

(biolog, chemik a lékař Luis Pasteur, 1822-1895, vyvrátil teorii abiogeneze)

Víra v Krista a lékařská praxe

- **Možná úskalí**

- **System nenahrává celostnímu přístupu k pacientovi**

- Tabuizace duchovního života pacientů
- Nepřijímání modlitby jako důležité součásti komplexní péče o nemocné

- Neprůkaznost, nepochopení pacienta, ztráta důvěry

- **Frustrující fenomén nevyslyšené modlitby**

- **Zneužívání ochoty křesťanů sloužit i nad rámec své bezprostřední povinnosti**

- svými spolupracovníky či vedením pracoviště

- **Konflikty s ateisty díky odlišným důrazům**

- vykazování péče, pohledy na homosexualitu, antikoncepci, asistovanou reprodukci apod.

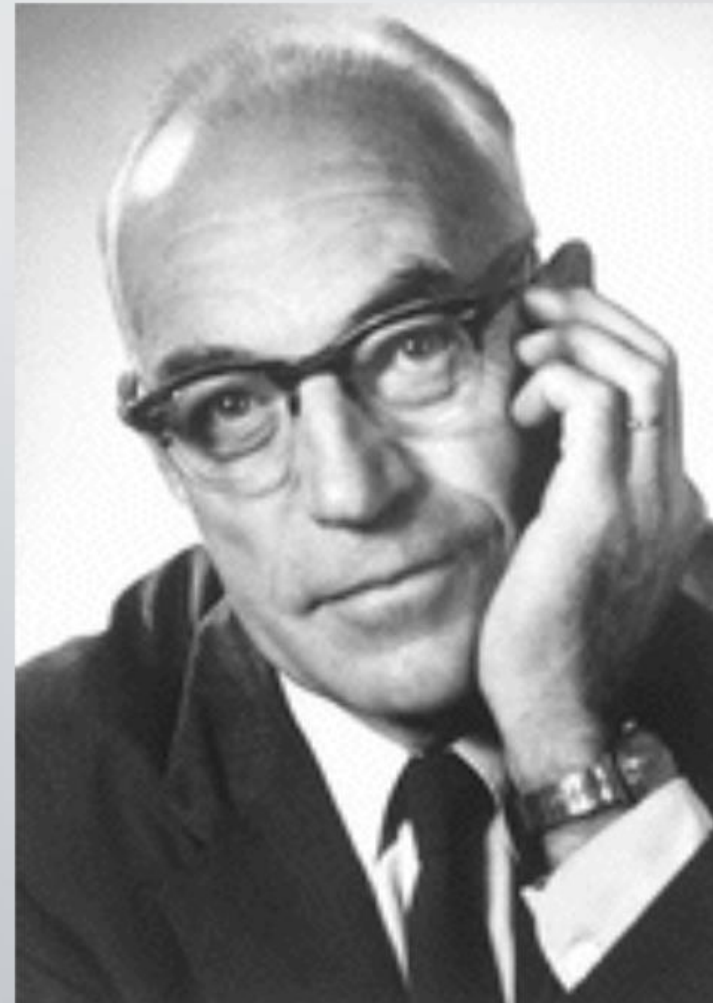

Existence ducha je racionálním závěrem

---

*„Funkci mozku je možné úplně vysvětlit pouze za předpokladu, že za ní stojí „kormidelník“, já - určitý **duchovní princip a vědomí**, které nelze odvodit ze samotných biologických funkcí.“*

John Eccles, Nobelova cena za medicínu a fyziologii 1963 (v knize „Člověk a jeho mozek“)

Duchovní zdraví nelze beztestně zanedbávat

Teologie (filozofie)

Psychologie

Fyziologie

V zdravém
těle zdravý
duch, či spíše
obráceně?

Víra v Krista a lékařská praxe

• Možné přínosy

– Empatie, sebeobětavost a pokora

- Mladí zůstávají v zemi s nižším výdělkem, slouží...
- Na co nepřijde profesor, přijde zdravotní sestra... „Naamane, v Izraeli je prorok...“)

– Vytrvalost ve snaze pomoci, ulevit

- Skutečný, autentický zájem o **každého** nemocného (starý, zapáchající příslušník menšiny...)
- Prevence syndromu vyhoření u lékařů?

– Duchovní pomoc nemocným

- Často stačí psychopodpora a duchovní soulad
- Doplnění vědeckého tým, co a proč je prožíváno, se naplní potřeby člověka a **spojí se věda se životem**
- Zajištění důstojného a etického (nejenom) umírání
  - Možnost učinit pokání i na smrtelné posteli

Shrnutí

- **Víra v Krista nás vede k sebeobětavé lásce i k „nepřátelům“, k pokoře, moudrosti, trpělivosti, odpovědnosti, vytrvalosti a také k radosti** při jejím prožívání a citlivém šíření (i formou přirozené reprodukce)
- **Nebojme se** proto svobodně (bez ohledu na averzi společnosti či výplatnici) **investovat do živého vztahu s Kristem** – přináší totiž dobré (věčné) ovoce pokoje nám i pacientům

mantic.cz

Děkuji vám za pozornost